

Sygn. akt: III U 658/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 22 kwietnia 2015r.

Sąd Okręgowy w Ostrołęce III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Bożena Beata Bielska
Protokolant:	sekretarz sądowy Ewelina Asztemborska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 22 kwietnia 2015r. w O.

sprawy z odwołania T. Z.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w P.

o prawo do emerytury

na skutek odwołania T. Z.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w P.

z dnia 30.06.2014r. **znak** (...)

orzeka:

oddala odwołanie.

Sygn. akt III U 658/14

UZASADNIENIE

T. Z. wniósł odwołanie od decyzji (...) w P. z dnia 30.06.2014r. znak: (...), którą to decyzją (...) odmówił mu prawa do emerytury wskazując, że na dzień 1.01.1999r. nie udowodnił wymaganego 15-letniego okresu pracy w szczególnych warunkach. Odwołujący domagał się zaliczenia do pracy w szczególnych warunkach okresu zatrudnienia w (...) Sp. z o.o. w W. od 02.01.1978r. do 31.12.1998r.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie. Podniósł, że T. Z. nie spełnia warunków do przyznania wcześniejszej emerytury, gdyż pomimo osiągnięcia wymaganego wieku emerytalnego 60 lat i legitymowania się na dzień 1.01.1999r. ponad 25-letnim ogólnym stażem pracy, nie posiada wymaganego 15-letniego okresu pracy w szczególnych warunkach. Organ rentowy wskazał, że do pracy w szczególnych warunkach nie zaliczył w/w okresu zatrudnienia w (...) W., gdyż wymienione w świadectwie pracy w szczególnych warunkach stanowiska pracy: operator maszyn obróbki żeliwnej, monter instalacji przemysłowych i sanitarnych oraz maszynista sprzężarek i pomp - nie są zgodne ze stanowiskami wymienionymi w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 7.02.1983r. w sprawie

wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze oraz w przepisach resortowych.

Sąd ustalił i zważył, co następuje:

W dniu 04.06.2014r. T. Z. złożył do ZUS wnioszek o ustalenie prawa do emerytury.

Po rozpoznaniu tego wniosku organ rentowy w dniu 30.06.2014r. wydał zaskarżoną decyzję, w której odmówił mu prawa do emerytury wskazując, że odwołujący na dzień 1.01.1999r. nie udowodnił wymaganego 15-letniego okresu pracy w szczególnych warunkach. Do pracy w szczególnych warunkach nie zaliczono odwołującemu okresu pracy w (...) Sp. z o.o. w W. od 02.01.1978r. do 31.12.1998r.

T. Z. domagał się zaliczenia do pracy w szczególnych warunkach w/w okresu zatrudnienia i przyznania emerytury.

W ocenie Sądu odwołanie od decyzji z dnia 30.06.2014r. nie jest zasadne.

Zgodnie z art. 184 ustawy z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych w związku z § 4 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7.02.1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U. Nr 8, poz. 43 ze zm.) pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach, wymienione w wykazie A stanowiącym załącznik do rozporządzenia, nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia następujące warunki:

- 1) osiągnął wiek emerytalny wynoszący 60 lat dla mężczyzn,
- 2) w dniu wejścia w życie ustawy emerytalnej, tj. 1.01.1999r. ma wymagany 25-letni okres zatrudnienia, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach,
- 3) nie przystąpił do otwartego funduszu emerytalnego albo złożył wnioszek o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w OFE, za pośrednictwem ZUS, na dochody budżetu państwa.

Przedmiotem sporu było jedynie to, czy T. Z. na datę 1.01.1999r. legitymował się 15-letnim okresem pracy w szczególnych warunkach, a w szczególności czy do pracy w szczególnych warunkach można zaliczyć okres zatrudnienia w (...) Sp. z o.o. w W.. Odwołujący domagał się zaliczenia okresu od 02.01.1978r. do 31.12.1998r., który został wymieniony w świadectwie pracy w szczególnych warunkach.

Zgodnie z treścią § 2 ust. 1 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7.02.1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy. Z ust. 2 tego przepisu wynika natomiast, że okresy pracy w szczególnych warunkach stwierdza zakład pracy, na podstawie posiadanej dokumentacji, w świadectwie wykonywania pracy w szczególnych warunkach, wystawionym według wzoru stanowiącego załącznik do przepisów wydanych na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia lub w świadectwie pracy.

W ocenie Sądu spornego okresu nie można zaliczyć do pracy w szczególnych warunkach.

Na okoliczność tego zatrudnienia T. Z. złożył do ZUS świadectwo pracy (k. 8a.r.), w którym podano, że w okresie od 01.07.1975r. do 30.04.2000r. pracował w pełnym wymiarze czasu pracy w (...) Sp. z o.o. w W. na stanowiskach: ustawiacz maszyn i urządzeń, operator obróbki skrawaniem, maszynista sprężarek i pomp - ślusarz narzędziowy, monter instalacji przemysłowych i sanitarnych. Nadto złożył świadectwo pracy w szczególnych warunkach (k. 10a.e.), w którym podano, że pracował w okresach:

- od 02.01.1978r. do 23.07.1989r. na stanowisku operator maszyn obróbki żeliwa, wymienionym w Dziale III poz. 23 pkt 3 Zarządzenia Ministra Hutnictwa i Przemysłu Maszynowego z dnia 30.03.1985r.,

- od 24.07.1989r. do 30.09.1992r. na stanowisku maszynista sprężarek i pomp, wymienionym w Dziale XIV poz. 9 pkt 1 Zarządzenia Ministra Hutnictwa i Przemysłu Maszynowego z dnia 30.03.1985r.,

- od 01.10.1992r. do 30.04.2000r. na stanowisku monter instalacji przemysłowych i sanitarnych, wymienionym w Dziale V poz. 1 pkt 3 Zarządzenia Ministra Hutnictwa i Przemysłu Maszynowego z dnia 30.03.1985r.

W świadectwie pracy w szczególnych warunkach podano też, że na tych stanowiskach odwołujący wykonywał prace: obróbka wiórowa detali, remont i konserwacja urządzeń wodociągowych, kanalizacyjnych i gazowych.

Zauważyć należy, że przyznanie świadczenia emerytalnego na podstawie art.184 w zw. z art. 32 u.e.r.f.u.s. w zw. z § 2 i 4 Rozporządzenia z dnia 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze przez organ rentowy następuje na podstawie świadectwa pracy potwierdzającego wykonywanie zatrudnienia w warunkach szczególnych, które jednak jak każdy dokument nieurzędowy w rozumieniu art. 244 § 1 i 2 k.p.c. podlega kontroli zarówno co do prawidłowości wskazanych w nim faktów, jak i co do prawidłowości wskazanej podstawy prawnej, gdyż podmiot wydający to świadectwo nie jest organem państwowym ani organem wykonującym zadania z zakresu administracji państwowej (tak np. Sąd Apelacyjny w Białymstoku w wyroku z dnia 10.09.2013r., III AUa 310/13, LEX nr 1378578).

Decydującą rolę w analizie charakteru pracy odwołującego, z punktu widzenia uprawnień emerytalnych, ma możliwość jej zakwalifikowania pod którąś z pozycji wymienionych w wykazie A, stanowiącym załącznik do w/w Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 07.02.1983r. (por. wyroki Sądu Najwyższego z 20 października 2005r., I UK 41/05, OSNP 2006 nr 19-20, poz. 306; z dnia 23 listopada 2004r., I UK 15/04, OSNP 2005 Nr 11, poz. 161). Rozporządzenie wymienia enumeratywnie rodzaje wykonywanych prac, które uznawane są za pracę w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego przyjmuje się, że dla oceny, czy pracownik pracował w szczególnych warunkach nie ma istotnego znaczenia nazwa zajmowanego przez niego stanowiska, tylko rodzaj powierzonych mu prac. Praca w szczególnych warunkach to praca wykonywana stale (codziennie) i w pełnym wymiarze czasu pracy (przez 8 godzin dziennie, jeżeli pracownika obowiązuje taki wymiar czasu pracy) w warunkach pozwalających na uznanie jej za jeden z rodzajów pracy wymienionych w wykazie stanowiącym załącznik do ww. rozporządzenia (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 14 września 2007r., III UK 27/07, OSNP 2008 Nr 21-22, poz. 325, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 22 stycznia 2008 r., I UK 210/07, OSNP 2009 r., nr 5-6, poz. 75 i wyrok Sądu Najwyższego z dnia 24 marca 2009 r., I PK 194/08, LEX nr 528152).

O tym, czy dana osoba pracowała w szczególnych warunkach decyduje rodzaj wykonywanych przez nią czynności i sposób ich wykonywania, a nie sam fakt wystawienia świadectwa pracy w szczególnych warunkach. Sąd Okręgowy podziela też stanowisko Sądu Najwyższego, zawarte w wyroku z 25.05.2010r., a stwierdzające, że nawet jeżeli pracodawca uznał pracę na danym stanowisku za pracę w szczególnych warunkach, taki pracownik może nie otrzymać wcześniejszej emerytury, ZUS odmówi jej bowiem, gdy nie była wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy (I UK 3/10, M.P.Pr. 2010/8/394).

Odnosząc powyższe orzecznictwo do stanu faktycznego w niniejszej sprawie wskazać trzeba, że świadectwo pracy w szczególnych warunkach zostało wystawione nieprawidłowo.

Z akt osobowych odwołującego wynika, iż został on zatrudniony z dniem 01.07.1975r. i do dnia 27.10.1975r. pracował na stanowisku ustawiacza maszyn do obróbki skrawaniem. W okresie od 28.10.1975r. do 13.10.1977r. odwołujący odbywał zasadniczą służbę wojskową. Następnie w okresie od 15.11.1977r. do 28.02.1981r. pracował jako operator przy wytaczaniu kół rozrządu, od 01.03.1981r. do 28.03.1985r. jako operator wielomaszynowej obróbki skrawania, od 01.04.1985r. do 30.11.1988r. na stanowisku operatora maszyn i urządzeń. Następnie z dniem 01.12.1988r.

odwołujący został przeniesiony na stanowisko ustawiacza maszyn i urządzeń i na tym stanowisku pracował do 23.07.1989r. Z dniem 24.07.1989r. został zaś przeniesiony na stanowisko maszynisty sprężarek i pomp-ślusarza remontowego i pracował na tym stanowisku do 30.09.1992r. W angażach w aktach osobowych podano również, że w okresie od 01.10.1992r. do 31.12.1998r. odwołujący zajmował stanowisko montera instalacji przemysłowej, ślusarza remontowego.

T. Z. wywodził, że w całym spornym okresie pracował w szczególnych warunkach, przy czym wskazywał, że w okresie od 24.07.1989r. do 31.12.1998r. pracował tylko jako maszynista sprężarek i pomp, nie wykonywał zaś pracy ślusarza remontowego. Sąd w celu ustalenia wykonywanych przez niego czynności dopuścił dowód z przesłuchania w charakterze strony oraz zeznań świadków: A. D., J. H., W. K., Z. O., K. K. (1) i W. W. (1). Nadto zgodnie z wnioskiem odwołującego dopuścił dowód z opinii biegłej z zakresu bhp, I. M..

Biegła I. M. w opinii z dnia 14.01.2015r. wskazała, że odwołujący w okresie od 02.01.1978r. do 31.12.1998r. nie pracował w szczególnych warunkach. Biegła oddzielnie odniosła się do okresów zatrudnienia: od 02.01.1978r. do 23.07.1989r., od 24.07.1989r. do 30.09.1992r. i od 01.10.1992r. do 31.12.1998r.

Sąd podziela co do zasady wniosek biegłej, iż T. Z. w okresie od 02.01.1978r. do 23.07.1989r. nie pracował w szczególnych warunkach. Biegła odniosła się w opinii do treści świadectwa pracy w szczególnych warunkach, w którym wskazano, iż w okresie od 02.01.1978r. do 23.07.1989r. odwołujący pracował na stanowisku operator maszyn obróbki żeliwa, wymienionym w Dziale III poz. 23 Wykazu A, stanowiącego załącznik do Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7.02.1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze oraz w wykazie A Dziale III poz. 23 pkt 3 Zarządzenia Ministra Hutnictwa i Przemysłu Maszynowego z dnia 30.03.1985r. W ocenie biegłej Dział III poz. 23 dotyczy prac w przemyśle odlewniczym, a odwołujący był zatrudniony w przemyśle maszynowym a nadto praca odwołującego polegała na obróbce skrawaniem żeliwa na obrabiarkach typu automaty tokarskie a nie na wybijaniu, oczyszczaniu i wykańczaniu odlewów.

Sąd podziela ten wniosek. Wskazać trzeba, że Dział III poz. 23 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7.02.1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze oraz Dział III poz. 23 Zarządzenia Nr 3 MHiPM z 30.03.1985r. w sprawie stanowisk pracy, na których wykonywane są prace w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w zakładach pracy resortu hutnictwa i przemysłu maszynowego dotyczy prac w odlewniach, a więc w zakładach zajmujących się wykonywaniem odlewów. Świadczy o tym redakcja przepisów tego Zarządzenia oraz treść Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7.02.1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze.

Zgodnie z Wykazem A Dział III poz. 23 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7.02.1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze pracą w szczególnych warunkach jest praca przy odlewaniu staliwa, żeliwa, metali nieżelaznych i rur, przy czym poz. 21 to przygotowywanie mas formierskich i prace formierzy oraz rdzeniarzy, poz. 22 to obsługa żeliwiaków, rozlewni i ich urządzeń pomocniczych a poz. 23 to wybijanie, oczyszczanie i wykańczanie odlewów. Z treści Zarządzenia Nr 3 MHiPM z 30.03.1985r. w sprawie stanowisk pracy, na których wykonywane są prace w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w zakładach pracy resortu hutnictwa i przemysłu maszynowego wynika zaś, że poz. 21, 22 i 23 tego Zarządzenia znajduje się w części noszącej podtytuł „Odlewanie staliwa, żeliwa, metali nieżelaznych i rur”. W poz. 21 wskazano przygotowywanie mas formierskich i prace formierzy oraz rdzeniarzy, w poz. 22 wskazano obsługę żeliwiaków, rozlewni i ich urządzeń pomocniczych a w poz. 23 wybijanie, oczyszczanie i wykańczanie odlewów. Z powyższego wynika więc, że poz. 21, 22 i 23 dotyczą czynności wykonywanych w toku produkcji odlewów, przy czym poz. 23 dotyczy czynności mających na celu wykańczanie odlewów, tj. ostatniego etapu produkcji odlewów. Świadczy o tym rodzaj wymienionych stanowisk w poz. 23 w/w Zarządzenia: naprawiacz wad odlewów, oczyszczacz odlewów, operator urządzeń suszących w odlewni, próbowacz wyrobów (odlewów) na ciśnienie, smołowacz odlewów, traser odlewów, wybijacz odlewów, form i rdzeni, wykańczacz odlewów, wypalacz wad powierzchniowych i wyżarzacz odlewów. Są to bowiem stanowiska, na których pracownicy wykonują czynności mające na celu oczyszczenie odlewów i usunięcie drobnych nieprawidłowości w odlewach, tj. doprowadzenie odlewu do stanu „gotowego odlewu”, a więc

stanu gdy dany odlew będzie w pełni gotowy i można będzie z odlewni wysłać go do zakładu, który zamawiał odlewy i w którym będą używane do produkcji konkretnych detali, czy urządzeń. Takie usytuowanie stanowiska operatora maszyn do obróbki wiórowej odlewów żeliwnych (poz. 23 pkt 3) powoduje więc, że także to stanowisko pracy musi dotyczyć pracy w odlewni, przy jednym z końcowych etapów produkcji odlewów, tj. ich wykańczaniu.

Odnosząc powyższe rozważania do stanu faktycznego w niniejszej sprawie zauważyć trzeba, że T. Z. nie wykonywał takich czynności, które byłyby etapem produkcji odlewu. Z zeznań odwołującego wynika, że zakład (...) zamawiał odlewy, przychodziły one do zakładu już gotowe a czynności pracowników miały na celu wykonanie z tego odlewu detalu potrzebnego do dalszej produkcji w ZENIE lub wysłanego do innego zakładu. Nadto wszystkie w/w czynności z poz. 21, 22 i 23 Rozporządzenia z 07.02.1983r. i zarządzenia resortowego dotyczą prac wykonywanych w odlewniach, odwołujący nie był zaś zatrudniony w przemyśle odlewniczym, bowiem zakład (...) zajmował się wytwarzaniem detali do przemysłu maszynowego i produkcją samochodów osobowych.

Podnieść należy, że świadectwo pracy w szczególnych warunkach wystawiono odwołującemu dopiero od daty 02.01.1978r., podczas gdy pracę w (...) podjął w dniu 01.07.1975r.

Z zeznań T. Z. wynika jednoznacznie, że w okresie od 01.07.1975r. do 01.01.1978r. i w okresie od 02.01.1978r. do 23.07.1989r. nie pracował w szczególnych warunkach. Odwołujący był dwukrotnie przesłuchiwany w charakterze strony: na rozprawie w dniu 04.11.2014r. i na rozprawie w dniu 24.03.2015r. Dwukrotnie zeznał, że gdy został zatrudniony w zakładzie (...) w 1975r., początkowo pracował na automatach tokarskich na wydziale obróbki wiórowej a jego czynności polegały na pracy na automatach tokarskich i na ustawianiu automatów tokarskich, przy czym obrabiał odlewy stalowe i tego rodzaju pracę wykonywał do chwili powołania do zasadniczej służby wojskowej (28.10.1975r.). Nadto zeznał, iż po zakończeniu służby wojskowej (13.10.1977r.) powrócił na ten sam wydział i obrabiał stalowe detale. Zeznał też, że z dniem 02.01.1978r. powstała nowa linia – obróbki żeliwa, dlatego został przeniesiony na tę linię i wówczas pracował na automatach tokarskich obrabiając detale żeliwne.

Jak już wskazano wyżej, z akt osobowych odwołującego wynika, iż z dniem 01.12.1988r. został on przeniesiony na stanowisko ustawiacza maszyn i urządzeń i na tym stanowisku pracował do 23.07.1989r. T. Z. początkowo zaprzeczał, aby miał stanowisko ustawiacza, lecz na rozprawie w dniu 24.03.2015r. przyznał, iż zajmował takie stanowisko. Jednocześnie też zeznał, iż mimo zmiany angażu na ustawiacza nadal wykonywał te same czynności i pracował na tych samych maszynach, tj. automatach tokarskich a z tego stanowiska został przeniesiony do pracy w sprężarkowi.

Z zeznań odwołującego wynika więc, iż w od początku zatrudnienia w zakładzie (...) (01.07.1975r.) do chwili przeniesienia do sprężarkowni (24.07.1989r.) pracował na automatach tokarskich, wykonując obróbkę detali stalowych a następnie żeliwnych.

Na okoliczność czynności wykonywanych przez odwołującego Sąd przesłuchał m.in. świadka W. K.. Świadek ten pracował w ZENIE od 1978r. do końca 2000r., w tym od 1978r. do 1983r. jako mistrz na produkcji w wydziale obróbki skrawaniem. Zeznał, iż w latach 1978-1983 odwołujący był podległym mu pracownikiem, pracował na linii kół rozrządu, obrabiał detale z żeliwa, najpierw robił otwór, a potem toczył koło na automatach tokarskich i z tego stanowiska został przeniesiony na sprężarkownię. Również z zeznań świadka Z. O., z którym odwołujący pracował od początku zatrudnienia do chwili przeniesienia na sprężarkownię wynika, iż T. Z. obsługiwał automaty tokarskie. Biorąc powyższe pod uwagę należy podzielić wniosek biegłej I. M., iż praca odwołującego polegała na obróbce na automatach tokarskich, a nie wybijaniu, oczyszczaniu i wykańczaniu odlewów.

Odwołujący wprawdzie wykonywał obróbkę skrawaniem odlewu, lecz jego czynności nie miały na celu wykańczania odlewów, a wykonanie z niego detalu, czyli wykonanie z gotowego odlewu konkretnego detalu, dlatego odwołujący nie wykonywał pracy w szczególnych warunkach wskazanej w Wykazie A Dział III poz. 23 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7.02.1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze i w Dziale III poz. 23 pkt 3 Wykazu A Zarządzenia Nr 3 MHiPM z 30.03.1985r. w sprawie stanowisk pracy, na których wykonywane są prace w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w zakładach pracy resortu hutnictwa i przemysłu maszynowego. Jednocześnie wskazać należy, że praca na stanowisku

tokarza oraz ustawiacza automatów tokarskich nie jest wymieniona w żadnym z wykazów w/w przepisów, nie jest więc pracą w szczególnych warunkach. Nawet więc jeśli odwołujący wykonywał obróbkę materiałów żeliwnych, to nie będzie to praca w szczególnych warunkach.

Z tych względów Sąd uznał opinię biegłej I. M. w w/w zakresie za prawidłową i opartą o materiał dowodowy zebrany w sprawie. Za niezasadne należy zaś uznać zarzuty do opinii w w/w zakresie, zawarte przez pełnomocnika odwołującego w piśmie datowanym na 18.02.2015r. z k. 90a.s. Takie same wnioski dotyczą okresu od 01.07.1975r. do 01.01.1978r. Zauważyć przy tym trzeba, że ustalając czynności wykonywane przez T. Z. w okresie od 01.07.1975r. do 23.07.1989r. nie można pominąć zeznań samego odwołującego, który szczegółowo opisał wykonywane czynności i wskazywał, iż pracował jedynie ustawiając i obsługując automaty tokarskie. Tym samym zbędne było ustalanie za pomocą dokumentów struktury wydziału, w którym pracował odwołujący, tym bardziej, że pełnomocnik w piśmie z k. 90v a.s. nie wskazał, jakiego rodzaju miałyby być to dokumenty, a nadto Sądowi z urzędu wiadomym jest, że dokumenty dotyczące struktury ZENY nie są przechowywane w archiwum. Z tych względów Sąd – wbrew wnioskowi odwołującego - nie żądał powyższych dokumentów i nie dopuszczał opinii uzupełniającej biegłej w w/w zakresie.

Okresu pracy od 01.07.1975r. do 01.01.1978r. (w tym okresie zasadniczej służby wojskowej) oraz okresu pracy od 02.01.1978r. do 23.07.1989r. nie można więc zaliczyć do pracy w szczególnych warunkach.

T. Z. powoływał się w toku postępowania na fakt, iż prawo do emerytury zostało przyznane T. K.. Wprawdzie istotnie, w sprawie IIIU1159/10, przyznając T. K. emeryturę przyjęto, iż wykonywał on pracę wskazaną w Wykazie A Dział III poz. 23 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7.02.1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, lecz sama ta okoliczność nie może automatycznie przełożyć się na przyznanie emerytury również odwołującemu T. Z.. Wyrok w sprawie T. K. zapadł w 2010r., a Sądowi z urzędu wiadomo, że w późniejszym okresie w jednej ze spraw toczących się w tutejszym wydziale biegła z zakresu bhp zwróciła uwagę, iż osoby pracujące w zakładzie (...) nie mogły wykonywać pracy wskazanej w poz. 23, gdyż ta pozycja dotyczy tylko pracy w odlewniach i ta koncepcja była następnie podzielana przy rozstrzygnięciu kolejnych spraw.

Odmowa zaliczenia okresu od 01.07.1975r. do 23.07.1989r. spowoduje, iż odwołujący nie będzie mógł wykazać się 15-letnim okresem pracy w szczególnych warunkach, gdyż do rozważenia pozostał jedynie okres od 24.07.1989r. do 31.12.1998r.

Z dniem 24.07.1989r. T. Z. został przeniesiony na stanowisko maszynisty sprężarek i pomp-ślusarza remontowego i pracował na tym stanowisku do 30.09.1992r. W angażach w aktach osobowych podano również, że w okresie od 01.10.1992r. do 31.12.1998r. odwołujący zajmował stanowisko montera instalacji przemysłowej, ślusarza remontowego.

Biegła I. M. okresu od 24.07.1989r. do 31.12.1998r. nie zaliczyła do pracy w szczególnych warunkach. Biegła przyjęła, iż w okresie od 24.07.1989r. do 30.09.1992r. odwołujący wykonywał pracę polegającą na obsłudze jednej sprężarki i pompy, nie obsługiwał zaś stacji sprężarek, dlatego nie wykonywał pracy, o której mowa w Wykazie A Dział XIV poz. 9 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7.02.1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Nadto wskazała, iż nie miał uprawnień do obsługi sprężarek, gdyż w aktach osobowych nie ma zaświadczenia kwalifikacyjnego typu E uprawniającego do obsługi sprężarek, pomp i instalacji sprężonego powietrza. Biegła podniosła też, że do obowiązków odwołującego należały prace, które nie są wymienione w katalogu prac w szczególnych warunkach, np. remonty na warsztacie pomp i sprężarki, remonty instalacji gazowej, wodociągowej, kanalizacyjnej, sprężonego powietrza a to oznacza, że nie wykonywał on przez 8 godzin obsługi stacji sprężarek. Biegła wskazała, że wykonywanie innych prac, które nie są pracami w szczególnych warunkach, wykluczają możliwość uznania okresu zatrudnienia do pracy wykonywanej w szczególnych warunkach.

Zauważyć trzeba, że biegła wydając opinię uwzględniła zeznania odwołującego oraz zeznania świadków: A. D., J. H., W. K.. Świadkowie ci zeznali, że odwołujący pracował na sprężarkowni zajmując się sprężarką, pompą i ich naprawami, przy czym wskazywali, że była jedna sprężarka i pompa. Biegła powołała się też na zeznania świadka J. H., złożone w sprawie IIIU 288/12, dotyczącej J. S., w której zeznał, iż pracując na sprężarkowni wykonywali remonty sprężarek,

pomp w innych maszynach używanych w zakładzie, zaś w czasie pracy na II i III zmianie usuwali również usterki w instalacji gazowej, wodno-kanalizacyjnej i przemysłowej, gdyż specjalna brygada usuwająca te usterki pracowała tylko na I zmianie. Biegła powołała się również na zeznania świadka J. D., który w niniejszej sprawie z odwołania T. Z. zeznał, iż na sprężarkowni byli zatrudnieni jeszcze inni pracownicy, którzy zajmowali się tylko instalacjami pneumatycznymi, hydraulicznymi i gazowymi.

Biegła do pracy w szczególnych warunkach nie zaliczyła też okresu od 01.10.1992r. do 31.12.1998r. wskazując, iż z akt osobowych wynika, że odwołujący w tym okresie zajmował stanowisko monter instalacji przemysłowej, ślusarza remontowego oraz monter instalacji przemysłowych i sanitarnych. Wskazała, że w świadectwie pracy w szczególnych warunkach podano, iż odwołujący w okresie od 01.10.1992r. do 30.04.2000r. wykonywał pracę w szczególnych warunkach na stanowisku monter instalacji przemysłowych i sanitarnych, wymienionym w Dziale V poz. 1 pkt 3 Zarządzenia Ministra Hutnictwa i Przemysłu maszynowego z dnia 30.03.1985r. i na tym stanowisku wykonywał prace: konserwacja urządzeń wodociągowych, kanalizacyjnych i gazowych. Biegła wskazała, że zgodnie z wykazem uznawanym za prace w szczególnych warunkach w wykazie A w Dziale V – prace w budownictwie i przemyśle materiałów budowlanych, pod poz. 1 zostały wymienione roboty wodnokanalizacyjne oraz budowa rurociągów w głębokich wykopach, a T. Z. nie wykonywał takiej pracy. Jednocześnie biegła w oparciu o dane z akt osobowych odwołującego przyjęła, iż zajmował się on instalacjami wodociągowymi, kanalizacyjnymi i gazowymi.

Należy podzielić stanowisko biegłej stwierdzające, iż w wykazie A w Dziale V Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 07.02.1983r., pod poz. 1 zostały wymienione roboty wodnokanalizacyjne oraz budowa rurociągów w głębokich wykopach. T. Z. nie wykonywał takiej pracy, gdyż nie wykonywał czynności w głębokich wykopach. Nawet gdyby przyjąć, iż rzeczywiście pracował jako monter instalacji przemysłowych i sanitarnych i wykonywał czynności remontu i konserwacji urządzeń wodociągowych, kanalizacyjnych i gazowych, to nie była to praca w głębokich wykopach.

Odnosząc się do okresów zatrudnienia od 24.07.1989r. do 30.09.1992r. i od 01.10.1992r. do 31.12.1998r. wskazać trzeba, że do w/w opinii biegłej zastrzeżenia wniósł T. Z.. Wskazywał, iż w okresie od 24.07.1989r. do 31.12.1998r. nie pracował jako monter instalacji przemysłowych, ślusarz remontowy, monter instalacji przemysłowych i sanitarnych, a ustalenia biegłej w tym zakresie nie są poparte wiarygodnymi dokumentami. Nadto wywodził, iż w tym okresie zajmował się jedynie sprężarkownią i wbrew opinii biegłej, posiadał do tego odpowiednie zaświadczenia kwalifikacyjne. Ostatecznie wniósł o przesłuchanie dodatkowych świadków: K. K. (1) i W. W. (1), a Sąd uwzględnił ten wniosek. Zeznania tych świadków dostarczyły dodatkowych danych, które pozwoliły na zaliczenie okresu od 24.07.1989r. do 31.12.1998r. do pracy w szczególnych warunkach. Świadek K. K. (1) pracował w zakładzie (...) w sprężarkowni w latach 1980-2001 a świadek W. W. (1) w latach 1974-2004, obaj na stanowisku operatora sprężarek. Z ich zeznań wynika, że na sprężarkowni były dwie główne sprężarki i dwie mniejsze sprężarki do wyłączników ciśnieniowych, przy czym pracowały na zmiany: zawsze pracowała jedna duża i jedna mała, a pozostałe były w tym czasie poddawane remontowi lub planowemu przeglądowi. Z ich zeznań wynika również, że ze sprężarkami funkcjonalnie były związane pompy wodne, które tłoczyły wodę do sprężarek oraz pompy oleju, potrzebnego do smarowania, a obsługa stacji sprężarek zajmowała się remontem sprężarek i pomp. Obaj świadkowie podkreślali, że obsługa stacji sprężarek nie mogła opuszczać pomieszczeń sprężarkowni, dlatego zarówno oni, jak i odwołujący nie wykonywali remontów instalacji i urządzeń w innych miejscach zakładu. Świadek W. W. (1) zeznał, iż on również miał angaż monter instalacji przemysłowej, ale cały czas wykonywał czynności na sprężarkowni. Z zeznań świadków wynika więc, iż odwołujący począwszy od 24.07.1989r. do 31.12.1998r., na stanowisku maszynisty sprężarek i później, mimo zmiany angażu na monter instalacji przemysłowych, ślusarz remontowy, monter instalacji przemysłowych i sanitarnych – faktycznie wykonywał czynności w sprężarkowni, polegające na obsłudze stacji sprężarek i na remoncie urządzeń tej stacji, tj. sprężarek i pomp.

Zeznania świadków K. K. (1) i W. W. (1) są w ocenie Sądu wiarygodne, gdyż logicznie wyjaśniają konieczność stałego przebywania w pomieszczeniach sprężarkowni, co wyklucza możliwość wykonywania przez odwołującego remontów instalacji w innych częściach zakładu. Jednocześnie w/w zeznania wyjaśniają, iż w sprężarkowni były dwie sprężarki i dwie pompy, co oznacza, że odwołujący pracował w stacji sprężarek. Okoliczność ta nie była znana w dacie sporządzania opinii przez biegłą I. M. a w sposób istotny wpływa na ocenę charakteru czynności T. Z. w okresie od

24.07.1989r. do 31.12.1998r. Mając powyższe na uwadze Sąd uznał, iż opinia biegłej I. M. co do okresu od 24.07.1989r. do 31.12.1998r. nie jest miarodajna, gdyż została oparta o niepełne dane merytoryczne. Jednocześnie na podstawie art. 217 § 3 kpc Sąd oddalił wniosek o dopuszczenie dowodu z opinii biegłej, gdyż uznał, iż nie ma podstaw do dopuszczania dowodu z opinii uzupełniającej biegłej co do okresu od 24.07.1989r. do 31.12.1998r., gdyż nowe zeznania świadków K. K. i W. W. pozwalają na ocenę charakteru czynności odwołującego przez Sąd. Zdaniem Sądu T. Z. w okresie od 24.07.1989r. do 31.12.1998r. wykonywał pracę w szczególnych warunkach, wskazaną w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 7.02.1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w Wykazie A Dział XIV poz. 9 (bezpośrednia obsługa stacji sprężarek) i w Wykazie A Dział XIV poz. 25 (bieżąca konserwacja agregatów i urządzeń na oddziałach będących w ruchu, w których jako podstawowe wykonywane są prace wymienione w wykazie). Mimo zaliczenia tego okresu odwołujący nie będzie spełniał warunków do przyznania prawa do emerytury, bowiem nie wykazał 15-letniego okresu pracy w szczególnych warunkach a jedynie 9 lat, 5 miesięcy i 8 dni.

Na marginesie zauważyć trzeba, że Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 7.02.1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w Wykazie A Dziale III poz. 78 do pracy w szczególnych warunkach zalicza pracę szlifierza. Taką właśnie pracę wykonywał zaś E. K., któremu w sprawie IIIU 1552/10 przyznano emeryturę, a ponieważ odwołujący nie wykonywał takiej pracy, nie może powoływać się na wyrok zapadły w sprawie E. K..

Reasumując wskazać należy, iż odmowa zaliczenia do pracy w szczególnych warunkach okresu zatrudnienia w ZENIE od 01.07.1975r. do 23.07.1989r. powoduje, iż T. Z. nie będzie miał wymaganego 15-letniego okresu pracy w szczególnych warunkach, a tym samym nie będzie spełniał warunków do przyznania mu prawa do emerytury w oparciu o art. 184 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Mając powyższe na uwadze Sąd na podstawie art. 477¹⁴ § 1 kpc oddalił odwołanie od zaskarżonej decyzji z dnia 30.06.2014r.